

DE GELDERLANDER
Dagblad v. Nijmegen
De Gelderland Provinciale Dagblad
Arnhem Dagblad
De, Oost-Gelderlander

Directie: Dr. H. J. B. BODEWES,
Hoofdred.: U. H. A. NOOTBOOM
Nijmegen.

Tel. Nijmegen K 6508 - No. 2464
25816

DE GELDERLANDER

DAGBLAD VOOR NIJMEGEN

Uitgave en Druk: N.V. Uitgevers-Maatschappij De Gelderlander, Nijmegen

den Vaderland getrouwe
14-3-42 22-9-44

DE GELDERLANDER—
Dagblad voor Nijmegen
Kantoren: Huisberg 18, Nijmegen
Tel.: Redactie 25816 Administ.
2464

Directie beide nummers
Abonnement: f. 0,21 p. week, f. 2,83
p. kwart, p. post: f. 3,13 p. kwart.
O.I.R. No. 25574 NIJMEGEN

Fouten van Vandaag

Het is buiten kijf en ligt geen twijfel, de bezetting heeft ons niet alleen kwaad gedaan naar den lijve en in bezit, maar ook naar de ziel. Vier maanden vrijheid waren nodig om dit duidelijk en in alle geleidingen te constateren. Er heeft een stuk van gedwongen eenheid op ons gerust. De bezetter heeft getracht ons naar den geest gelijk te schakelen, hij verbood de vrije meeninguiting en zond spionnen om onze woorden te beluisteren. En daarmee heeft hij schade toegebracht aan de onafhankelijkheid van oordeelen bij velen, hij heeft weer-pannigheid en achterdocht gewekt in harten, die dit vroeger niet kenden, het wantrouwen in den naaste en ongelooft aan een goeden vriend of besten buur gezeld.

Dit alles, het is niet gestorven, kon niet sterven met de bevrijding, maar het is na de verlossing uit de macht van den vijand in ongebondenheid en verwarrend losgebroken, het woekt voort in de herwonnen vrijheid als het geïsoleerde schot van een plant, die uit een donkeren kelder in het volle zonlicht geplaatst, met al haar lang ingetoomde vitaliteit zich naar den dag baan breekt. Men moet daarvoor niet verwonderd zijn, noch teleurgesteld. Elk kwaad heeft zijn gevolgen, het zaad van de tyrannie brengt, uitgestrooid, een onvruchtbaar en verstrikend gewas naar het licht. Nu moge Radio Hilversum in leed-vermaak breed uitweiden over de kwalen en moeilijkheden, die volop in bevrijd gebied aan den dag komen, deze zijn en leven in onze zuidelijke provincie, ondanks de bevrijding, als erfenis van een kwaad regiment, als nalatenschap van onderdrukking, het zaaien van wantrouwen en misverstand, het ondergraven en vertrapen van de menselijke vrijheid en waardigheid. De opgave naar de vrijheid werd daardoor een weg, die met de uiterste omzichtigheid betreden moet worden, met beheersching en intooming van den drang naar den wedren der ongebondenheid.

Daar is allereerst de depressie, die over het bevrijde volk is gekomen, na het wegvallen van hoopgevoerde spanningen van angst, gevaar en terreur. Dat we ademen in vrijheid, het hart weer rustig dragen in de borst, geeft een wegzinken in rust, een sussende slaperteid, — lieve hemel, laat ons nu eens eerst tot ons zelf komen, geen gevaar voor arrestatie, geen angst voor een concentratiekamp, rust, rust!

Deze depressie moest worden overwonnen: voor vele mensen is het leven in vrijheid hetzelfde als te kunnen doen en laten wat ze zelf willen. Hoe dwingend de omstandigheden ook mogen zijn, zij menen dat, nu de dwang is weggevoerd, zij het recht hebben tot kritiek, praten en redeneeren, maar niet verplicht zijn de hand aan het werk te slaan. Hierin vergissen zij zich, want in vier en een half jaar hebben zij het verschil tusschen lichamelijken en moreelen dwang verloor. Maar dit zal beter worden met het voorbijgaan der dagen, zoo de menschen zich willen beheerschen en den strijd aanbinden, nu niet meer met den vijand, maar met het eigen-ik.

Daar is een groote prikkelbaarheid, die nog wordt vergroot, doordat de burgers zich de bevrijding anders hadden voorgesteld dan ze in feite is gekomen. De volledige plundering van het bezette gebied, de verwoesting van bruggen en spoorbanen maken het moeilijk de bevolking van het meest noodige te voorzien, de stenkolennoed in dit tot voor kort zoo barre jaargetijde maakte vele ontvreden. Tallozen hebben hun huis en bezittingen verloren, zij hebben vaak niet het noodige kunnen redden; zij zitten bij vreemden en verlangen met warme herinnering weer terug naar eigen huis en haard. Hoevelen zijn er daarenboven, die dag en nacht in angst zitten over bloedverwanten in het bezette gebied, over vaders, mannen en zonen, broers en verloofden, die naar Duitsland zijn geselept? Een ieder bijna leeft in buitengewone omstandigheden. Hoe kan men met dit voor ogen veronderstellen, dat het normale denken, het gewone leven en doen weer zijn rustigen gang kan hervatten? Inderdaad, de bevolking moet aangespoord worden om haar gemoedsrust te bewaren, de deling der harten en geesten moet worden gekalmeerd, moet gestimuleerd worden de moeilijkheden te overwinnen; anderszins kan men er op rekenen, dat de menschen niet geheel tot bedaren zullen komen, aler de normale verhoudingen, het gezinsleven, het gewone verkeer weer zijn hersteld, want de huidige omstandigheden zijn, ondanks de mede-werking van velen, te abnormaal.

Een der grootste kwalen van het oogenblik, wij wezen er reeds meermalen op, is het onderling wantrouwen, het kwaadspreken, het roddelen. Het is alsof een zekere ontvreemding zich gedurende vier en een half jaar heeft opgehoopt, doordat zij zich niet kon uiten, of de verbittering van al die maanden werd opgespaard, het kwaadspreken tot een geweldige meer was gewassen tegen den stuwdam der terreur en nu losbrekend en zich uitstort over alles wat het op zijn weg ontmoet. Er is nog nooit zoveel kritiek geleverd op overheidsinstanties, nimmer werden vreemden, die hier komen om van overheidswege hun taak te vervullen, zoo met onderzoekende oogen afgetast en werd met zulke scherpe tongen hun doopcel gelicht. Daardoor wordt het werk van de overheid ten zeerste bemoeilijkt. Dit moet uit zijn. Zonder een sterk vertrouwen in de overheid en geloof in de Regeering, die het geven van gepaste kritiek niet uitsluit, is een herstel niet mogelijk. Alle feiten, die ons volk op het oogenblik aankleven, zijn uit de laatste jaren en de omstandigheden van het oogenblik te verklaren — daarmee zijn ze nog niet goedgemaakt.

Hetzelfde wantrouwen onderkennen degenen, die zich bezig houden met de toekomstige nederlandsche politieke constellatie. Men kan natuurlijk overtuigd zijn van de waarheid en belangrijkheid van eigen inzicht en eerlijke bedoeling in deze, maar verkettinging van degenen, die anders denken, ongelooft in de innerlijke overtuiging van zijn tegenstander, verraadt kleinheid en zwakte. Het is in dit opzicht of de versplintering dagelijks meer om zich heen grijpt en of de verdeeldheid steeds meer slachtoffers maakt. Zij, die gelooven aan het oude systeem kunnen op behaalde resultaten wijzen, die niet te ontkennen vallen en worden anderszits gewezen op fouten, die zij niet kunnen afschrijven. De voorstanders van het nieuwe kunnen niet wijzen op verdiensten of verworvenheden in politiek opzicht en het gemis van fouten bewijst slechts, dat hun inzicht nog niet aan de praktijk is getoetst. Wij schreven reeds meermalen over de noodzaak van onderling vertrouwen. Wij wijzen er nadrukkelijk op, dat, ondanks alle verklaarbaarheid, de depressie, welke over de menschen hangt, moet worden overwonnen, dat de menschen zich moeten beheerschen in hun overprikkelheid, het kwaadspreken, roddelen en eindeloze kritiek moeten nalaten. In dezen moeilijken tijd is niets zegenrijker dan de harde arbeid, voor God, den naaste en het land, het delven, zoals Gerard Brunting dat zeide, op de plaats waar wij staan; want daar is Klondike, daar zullen wij het goud van de redding vinden.

U. N.

NEDERLANDSCHE DOKTERS NAAR INDIE

In nog bezet Nederland is een organisatie gevormd van Nederlandse en Indische geneesheeren, die onmiddellijk na de bevrijding van Nederland naar Indië zullen vertrekken om zich ter beschikking te stellen van den medischen dienst der invasielegers, meldt anep-aneta. Meer dan 150 chirurgen en andere specialisten hebben zich bereid verklaard zich bij de organisatie aan te sluiten. De voorbereidingen voor de inrichting van een basis-hospitaal zijn gereed, waarbij de kleinste bijzonderheden geregeld zijn.

Het ligt in de bedoeling, allen, die als patiënt worden opgenomen, te behandelen totdat zij volledig hersteld zijn. Daartoe zal een reconvalescentenkamp of sanatorium in de nabijheid van het hospitaal worden opgericht.

Het plan is, dat een deel van deze organisatie na het einde der vijandelijkheden in Indië zal blijven om deel te nemen aan den heropbouw, speciaal voor de bestrijding van epidemieën.

HONGERSNOOD OP SUMATRA

Op Sumatra sterven groote aantallen menschen van den honger aldus een radiobericht uit Bukittingi.

De radio van 18 Januari gaf de volgende samenvatting van den toestand: Het aantal arme menschen, in steden of dorpen, neemt van dag tot dag toe. Zij lijden honger en schreeuwen om voedsel. Zij hebben geen kleren, zij rillen in de koude nachten en overdag brandt de heete zon op hun lichamen. Zij hebben geen plek om te slapen. Zij zijn geheel afhankelijk van de liefdadigheid van de bevolking, speciaal van de Mohammedanen. Het is onze plicht hen te helpen.

DE PAUS ONTVANGT ITALIAANSCH PARTISANEN.

Z. H. de Paus heeft voor de eerste maal een groep Italiaansche partizanen — vijf mannen en twee vrouwen — in audiëntie ontvangen. Hij noemde hen „dappere jonge lieden“ en gaf hun Zijn zegen voor henzelf, hun families en hun kameraden.

Gedelegeerd Commissaris: Mr. J. F. A. M. WIERDELS
Commissarissen: J. H. A. J. DANIELS, Mr. R. A. H. M. DOBBELMANN, H. H. A. S. VRANCKEN
Mr. J. PH. M. VAN CAMPEN
Redacteuren: F. J. DE FRUITURE, S. J. BIESTHORST, Binnenland en, J. FOELMAN
Provinciebestuur, H. BARTELS, Sport, R. VAN DER KAM, Verkeerswezen
Chef-advertentie: J. D. C. L. GROOT

Duitschlands vredesvoorwaarden worden opgesteld

Churchill, Roosevelt en Stalin confereeren. — Het einde van Koningsbergen nadert. — Steeds dicht bij Stettin. Nog 56 km van Berlijn. — Hindenburgs profetie. — Naar Praag en Dresden? — Het Westen bereidt zich voor. — De Siegfriedlinie doorbroken. — In 8 maanden 1 1/2 miljoen Duitschers buiten gevecht gesteld in het Westen.

De conferentie der „Big Three“ van Churchill, Roosevelt en Stalin, is begonnen. Hier zullen geweldige dingen besproken worden, hier zal het lot van Duitschland worden bezegeld! Beslissingen zullen vallen, die de naaste toekomst van de wereld zullen regelen. Moge het zijn, dat de Rechtervaardigheid als vierde aan deze beraadslagingen zal deelnemen. Rechtervaardigheid ten opzichte van hen, die rechtvaardigheid hebben gezocht, zoals als Polen, maar ook ten opzichte van hen, die vijf jaar lang alle recht met hun gelaarsde hakken vertrapten.

En nu trachten de Nazi-leiders zich te verschuilen achter het gehele Duitsche volk en zooveel mogelijk de zware verantwoordelijkheid, die op hen rust, van zich af te schuiven. Maar het recht zal hen vinden. Himmlers orgaan het „Schwarze Korps“ schrijft onder de titel „de onschuldigen“, „Het mag aan niemand toegestaan worden de verantwoordelijkheid van zich af te schuiven. Nu de militaire situatie moeilijk is geworden, zijn er tallozen, die beginnen te verklaren dat zij nooit een oorlog gewild hebben en dat zij welgeren een verantwoordelijkheid daarvoor op zich te nemen. Deze menschen zijn in staat om heel Duitschland te verkopen voor een distributiekaart. Hitler en zijn politieke en militaire ontvankelijkheid van het Duitsche volk. Er zijn geen onschuldigen in het Derde Rijk.

Zij die voordeel trokken uit het nationaal-socialisme, willen zich nu terugtrekken, maar zij namen eveneens deel aan de uitvoering van maatregelen tegen de joden. Iedere Duitscher moet hetzelfde lot ondergaan.

De Duitsche Oostzeekust bedrikt. Koningsbergen brandt.

Maarschalk Cherniakofski's leger blijft onverwikkeld verder dringen naar 't centrum van Koningsbergen, dat in lichterlaas staat. Tegen de vuurgloed, die des nachts de hemel verlicht, steken de fabrieken en openbare gebouwen scherp af en worden zoo een duidelijk doelwit voor de Russische artillerie. Reeds veroverden de Sovjet-troepen de botanische tuinen en enkele groote gebouwen, die zwaar vernield zijn. Er heerscht 'n onbeschrijflijke ellende in de stad, die overvol is van troepen en gevluchte burgers. Gebrek heerscht er aan alles en zelfs aan de dood en gewonden kan geen aandacht besteed worden.

Ondertusschen wordt een steeds groter gedeelte van de Oostzeekust met omsingeling bedreigd.

De Tankgeneraal Tiliakof, die onder opperbevel van maarschalk Rokossovski staat, voert zijn colonnes over een breed front aan naar Stettin. Tusschen Pyritz en Deutsch Krone rukten de Russische tankmacht op en bevindt zich bij Pyritz op een afstand van slechts 35 km van Stettin.

Nog 56 km van Berlijn!

Het leger van Maarschalk Sjoebkov staat op het oogenblik langs de Oder en bereidt zich voor om de laatste hindernis voor Berlijn te vernietigen. Reeds zijn verschillende plaatsen op de oostelijke rivieroever genomen, zoals Gritz en Neumühl, benevens 100 andere plaatsen, terwijl 20 km ten N.W. van Küstrin de plaats Kienitz bezet werd, op slechts 56 km van Berlijn noordelijke voorsteed.

De Russen zouden, volgens Russische berichten reeds brughoofden hebben bij Kienitz, maar, zoals gewoonlijk heeft Moskou hierover nog niet gerept. Ook de moerasstreek in de zuidelijke Oderbocht, in de omgeving van Ziebinen, op ongeveer 80 km afstand van Berlijn, is in hun handen. De voornaamste aanvalstocht zal nu gericht worden tegen Küstrin, dat reeds in het Noorden overvleugeld is, en tegen Frankfurt. Deze laatste plaats ligt onder intens Russisch artillerievuur. Volgens door Moskou gezonden mededeelingen, staan op verschillende punten in dezen sector, om de vijf meter zware kanonnen, die een voortdurend trommelvuur onderhouden. De Volkskrant in Frankfurt, zal nu waarschijnlijk een gelezenheid krijgen om te melden, zoals zij eenmaal deden, toen het hun niet toegestaan werd, om de stellingen te verlaten.

Het is en blijft echter nog steeds de vraag of generaal Sjoebkov onmiddellijk zal trachten de Oder-stelling te doorbreken en naar Berlijn op te rukken. Zoals de toestand eenduidig de laatste dagen was, had 't er den schijn van dat 't zou uitloopen op een Oeder-front, van waaruit na een kortere organisatie-pauze de uiteindelijke

stoot zou komen. Nu zijn we nog in het onzekere, vooral omdat Moskou zeer voorzichtig is in haar uitslatingen en geen enkel bericht over een Russisch brughoofd aan de andere zijde van de Oder, en een daaruit voortvloeiend offensief, officieel bevestigt. Wel verklaarde een Russische woordvoerder, dat het Sovjet-winteroffensief geenszins als geëindigd mag beschouwd worden.

Een profetie.

Of het nu onmiddellijk zal zijn, of dat er eerst een pauze zal intreden, zeker is het dat de dag zal komen, waarop de profetie van Generaal Paul von Hindenburg bewaarheid worden zal.

Twaalf jaar geleden namen Hindenburg en zijn nieuwbakken Rijkskanselier Adolf Hitler een geweldige parade af van het Nazi-leger in Berlijn. Hindenburg, die toen aan ouderdomszwakte leed, „was hoe langer hoe meer in het verleden gaan leven, in den glorieuzen tijd van Tannenberg, toen eindeloze stoeten Russische krijgsgevangenen voorbij hem trokken. Met een leeg blik zag hij het een regiment na het andere langsmaarschieren en plotseling mompelde hij „Russen, ja, niets dan Russen“.

Het was een noodlottige voorspelling. Maar Hindenburg noch Hitler zullen dan, wanneer het Rode Leger Berlijn binnenrukt, aanwezig zijn om deze parade af te nemen.

Een offensief naar Dresden?

Hardnekkig blijft het Duitsche opperbevel aarmerende berichten geven over de brughoofden, die Maarschalk Konief over de Oder heeft. Vooral de brughoofden bij Brieg en Globau, die nu tot één vereenigd zouden zijn, worden herhaaldelijk genoemd de laatste dagen. Maarschalk Konief zou nu zelfs een groote troepenmacht over de Oder gezet hebben, die een nieuw offensief moet beginnen tegen Praag en nog verder, naar Dresden. Er bestaat geen reden om dit niet aan te nemen, gezien de groote vrees, die algemeen in Duitschland heerscht, in verband met deze troepenbewegingen. Het wachten is nu op een officieele bevestiging.

Maarschalk Tolboeichin vorderde weer tusschen het Baltische meer en de Donau. In Boedapest veroverden de Russen weer 12 huizenblokken.

Wat heeft Eisenhower in petto?

Weer was er een levendige patroonleeractiviteit langs de Berge Maas en de Maas. Duitschland verwacht een grooten stoot in het Westen en de voortekenen, daarvan zou men, aan de hand der gegevens, kunnen nagaan. Steeds meer gaan de geallieerde legers in het offensief, steeds dieper Duitschland in rukken de twee Amerikaanse legers.

Generaal Omar Bradley heeft nu het opper-commando over 't eerste Amerikaanse leger weer op zich genomen, dat tijdelijk sinds de slag in de Ardennen bij verdmaarschalk Montgomery berustte. Men zou hieruit mogen concluderen, dat „Monty“ een nieuwe trek wakt.

In den sector Monchau zijn de Amerikanen weer verder opgerukt en veroverden de groote Ruhralsperre, 'n dam in de rivier, die den waterstand regelt en verder van vitaal belang is, omdat de er aan verbonden krachtstations bijna de gehele Keulse laagvlakte van elektriciteit voorzien.

Volgens berichten van correspondenten zou het stadje Schleiden, in de Schnee-Eifel zijn genomen. Bij het belangrijke centrum Prum in dit gebied, zijn de Amerikanen door de voornaamste stellingen van de Siegfriedlinie gebroken!

In den sector Colmar hebben de twaalfde Amerikaanse tankdivisie en de tweede Marokkaansche bergdivisie, respectievelijk vanuit het Noorden en Zuiden, elkaar bereikt, hetgeen betekent, dat het Duitse „brughoofd“ in tweeën is gesneden en dat gedeelte der Duitschers, hetwelk nog stellingen in de Vogezen bezette geheel is omsingeld. Het Duitsche brughoofd bestaat nu nog slechts uit de troepen, die zich rondom de brug bij Breisch ophouden en ook deze staan aan onophoudelijke aanvallen bloot. Officieel is bekend gemaakt, dat de Duitschers sinds Juni '44 aan het westelijk front 860.000 man aan gevangenen en bijna 400.000 dooden en gewonden, in totaal 1.260.000 manschappen verloren hebben.

Vanuit de lucht bestookten Mosquito's wederom Berlijn, terwijl ook Bonn, Keulen, Coblenz, Hannover, in Italië, Veona het doel waren der geallieerde luchtaanvallen.

Jan Zgs.

SPORT

VOETBAL

België—Nederland op 1 April?

Volgens „Het Laatste Nieuws“ zal op 1 April te Brussel een Nederlandsch elftal tegen het nationale elftal van België uitkomen.

De hervatting der Belgisch-nederlandsche voetbalbetrekkingen staat dan voor de deur. We willen 't althans hopen. Natuurlijk zouden we de samenstelling van een Nederlandsch team, waarbij de keuze der spelers niet door de omstandigheden zal worden bemoeilijkt, het meest toejuichen! Zou tegen dien datum slechts een beperkte keuze mogelijk zijn, dan zal Nijmegen zeer waarschijnlijk spelers voor deze officieuze ontmoeting moeten leveren. In hoeverre van een geoeefende Nederlandsche ploeg zal kunnen worden gesproken, zal van diverse factoren afhangen. Zeker, er zal op de een of andere wijze moeten worden geoeft en dit geldt vooral voor de eerste klassen, die het bevrijde gebied. Vergeet we niet, dat in België, na een maand gedwongen werkloosheid, de voetballers zich weer volop aan hun sport zullen kunnen gaan wijden. Niet alleen vindt het competitie-voetbal er weer voortgang, maar er zijn ook reeds meerdere wedstrijden tegen engelsche teams vastgesteld, alsook een ontmoeting tusschen Brussel en de beide Vlaanderen.

Deze voetbalkalender ziet er als volgt uit:
11 Februari: Eng. vastelandselectie—Oost-Vlaanderen te Gent; 18 Febr.: Brugsch elftal—Engelsch vasteland, te Brugge; 4 Maart: Antwerpsch elftal—Eng. vastelandselectie te Mechelen; 18 Maart: Belg. Brabant—Eng. vastelandselectie te Leuven; 1 April te Brussel: Belg. nationaal elftal—Nederlandsch elftal; de wedstrijd Brussel—Oost- en West-Vlaanderen zal op 24 Februari te Brussel worden gespeeld.

LAATSTE NIEUWS

Straatgevechten in Küstrin

Ondanks de bezigheden, aan de conferentie verbonden, heeft maarschalk Stalin gisteren in een officieele dagorder bekend gemaakt, dat Konief's troepen ten zuid-oosten van Breslau de Oder hebben overschreden over een frontbreedte van 80 km. De plaatsen Steinau, Thomaskirch, Ohlau, en Löwen vielen om, in Russische handen. De groote autoaban van Opper-Silezië naar Berlijn is nu op twee punten in Russisch bezit.

Ten Oosten van Berlijn is de Oder nu eveneens bereikt en het front heeft hier een lengte van 140 km. In Küstrin wordt hevig gevochten en ook reeds op de toegangswegen naar Frankfurt.

De stad zelf ligt onder zwaar artillerievuur.

Gisterenavond is gemeld, dat de hoogste plaatselijke S.S.-functionaris van Dahle, ex-hoofdkommissaris van politie te Bromberg, is gefusilleerd, naar verluidt, op bevel van Himmler zelf.

Westelijk front. Groote activiteit wordt in het gebied van de Ruhr ontwikkeld. Engelsen en Amerikaanse patrouilles zijn doorlopend in actie geweest. Van de twee dammen in het Oud-dal is reeds één in geallieerde handen. Tusschen deze beide dammen wordt een watermassa van honderd millioen ton vastgehouden. Met zijn dus, dat van het bezit hiervan veel kan afhangen. Duitschland zou zich ook hier wel eens van het water als belangrijk verdedigings-element kunnen bedienen. De Amerikanen zijn echter op hun hoede.

Uit het gebied van den Schnee Eifel worden weer vorderingen gemeld.

In den sector Colmar-Mulhouse werd Münster door de geallieerden genomen. Ook de Grand Ballon d'Alsace, het hoogste punt in de Vogezen, ging voor de Duitschers verloren.

Luchtfrent. De geallieerde luchtmacht blijft intens Duitschlands vitale doelen bestoken. Thans hebben 1300 zware bommenwerpers, geëscorteerd door 350 jagers, industriële centra als Maagdenburg, Leipzig en Chemnitz onder handen genomen.

De gevreesde mosquito's waren weer eens boven Berlijn, andere hadden het Ruhrgebied als operatiebasis gekozen. Slechts een der mosquito's keerde niet terug. Geallieerde piloten hebben gisteren nog vele branden, veroorzaakt door den groten Amerikaanse aanval op Berlijn van Zaterdag j.l., kunnen waarnemen.

Verre Oosten. In het oude stadsdeel van Manilla bieden de Japanners nog verwoeden tegenstand. In gevechten van man tegen man moeten de Indingers meter voor meter aan de Amerikanen prijsgeven.

De Japanners beëindigen hun roemloos verzet in Luzon's hoofdstad met brandstichting op groote schaal. Zij hebben om kans gezien, de bekende zakenwijk in de oude stad in asch te leggen.

ZWEDSCHE VOEDSELSCHEPEN IN DELFZIJL

Twee Zwedsche hulpschepen zijn te Delfzijl aangekomen, geladen met levensmiddelen voor bezet Nederland. Met de verdeeling van het voedsel zal zoo spoedig mogelijk begonnen worden.

DE OORLOGSGESCHIEDENIS VAN ONZEN ONDERZEEDIENST

I.

Einde 1943 kon de Onderzeediens van de Koninklijke Marine zich er op beroemen, in dezen oorlog 200.000 ton vijandelijke scheepsruimte te hebben vernietigd. De Royal Navy en de Amerikaanse Marine hebben in den onderzeebootoorlog indrukwekkende totallen bereikt, doch zij konden putten uit een groot menschenreservoir en hadden voortdurend toevloed van nieuw materieel, terwijl de Koninklijke Marine, afgesneden van het vaderland, geen noemenswaardige toevloed van personeel en booten had. Het parool is steeds geweest: „Doorvechten en er zooveel mogelijk van maken.“ De geschiedenis van den Onderzeediens in dezen oorlog toont ons dat commandanten en bemanningen er zeer veel van hebben gemaakt.

Over heel de wereld hebben onze booten geoperieerd. In 1940 en 1941 waren zij op jacht in de noozsche wateren, waar Hr. Ms. O 22 en O 13 verloren gingen en in den zomer van 1941 toog het roemruchte drietal Hr. Ms. O 21, O 23 en O 24 naar de Middellandsche Zee. Dat was dus op een tijdstip, waarop de strijd in Noord-Afrika L. volen gang was. Tusschen namen de drie booten ongeveer 40.000 ton vijandelijke scheepsruimte voor hun rekening. Een zeer bijzonder succes boekte Luit-ter-Zee J. F. van Dulm met zijn O 21, toen hij in den nacht van 28 November 1941 de Duitse onderzeeboot U 95 tot zinken bracht. De Duitse commandant en elf opvarenden werden krijgsgevangens gemaakt.

Het zal de Koninklijke Marine tot blijvende eer strekken, dat zij den Japanners op hun rooftocht in het Verre Oosten de eerste slagen heeft toegebracht. Toen de oorlogsverklaring aan boord van onze onderzeeboten werd opgevangen, bevonden deze schepen zich reeds op hun oorlogspost. De K 11, K 12, K 13, K 17, O 16, O 19 en O 20

waren ter beschikking gesteld van den bevelhebber van het engelsche Far Eastern Command, Admiraal Sir Tom Phillips. In den nacht van 11 op 12 December 1941 bracht de O 16, onder bevel van Luit-ter-Zee 1ste klasse A. J. Bussemaker, aan de N.-O. kust van Malakka vier Japansche troepen transportschepen tot zinken, een wapenfeit dat den Japanners naar schatting 4000 man kostte. Op 12 en 13 December vernietigde de K 12 in de zelfde wateren een groot koopvaarderschip en een tankboot. Deze torpedeerder geschieden in zeer ondiep water, dat onze booten vrijwel geen kans op ontsnapping bood in geval zij te vroeg waren ontdekt. Doch het was zaak om hard en snel toe te slaan en daarom werden geen risico's geschuwd. Al dadelijk werd in den strijd tegen Japan een ernstig verlies geleden. Na haar prachtige successen in de Golf van Siam liep de O 16 ten Noorden van het eiland Timor op een mijn en verging. Slechts één man bracht er het leven af.

Tijdens de energieke actie tegen de Japansche convooi bij Malakka ging ook de K 17 verloren, terwijl de O 20 in den nacht van 19 December door een Japansche torpedobootjager werd vercrast en vernietigd. Een deel der bemanning werd krijgsgevangens gemaakt, doch twee der officieren wisten naderhand uit het gevangenkamp te ontsnappen en meldten zich weer bij den Onderzeediens.

Wat in deze spannende maanden van bemanningen en booten werd geleverd, was bijna bovenmenscheijk. Er was geen sprake van verlof, hoewel dit ook noodig was en nauwelijks van eenige rust. Reparaties werden als het maar even kon uitgesteld. Voor alles ging het er om den vijand zooveel mogelijk op te houden, in afwachting van mogelijke versterkingen, op aankomst waarvan toen nog een redelijke kans bestond.

BONAANWIZING MARGARINE OF VET

In de Distributiekringen Nijmegen, Groesbeek, Wijchen en Druten is tot en met 17 Februari 1945 geldig verklaard bon „BOTER 7-A“ voor den aankoop van 250-gram margarine of 200 gram vet.

Aangezien thans een bon is aangewezen voor 250 gram margarine of 200 gram vet, dient het publiek, in verband met de bevoorrading der detailhandel, niet alle beschikbare gestelde hoeveelheid margarine of vet reeds thans te koopen. Men verdeele den aankoop over deze en de a.s. week.

Nijmegen, 6 Februari 1945.

ALG. COMMISSARIAAT VOOR DE VOEDSELVOORZIENING

Kunstbestbonnen

Het tijdelijk Kunstbest-Distributie-bureau maakt bekend, dat voor bijzondere gevallen door den P.V.C. zulen worden uitgereikt. B.T.-Kunstbestbonnen met opdruk K. M.

Deze bonnen worden met ingang van heden tot nader order geldig verklaard.

De handelaren, die deze B.T. bonnen voor de verbruikers innemen, moeten deze bonnen op opvallende plaats met aanvraagformulier voor een machting openstellen aan:

Het tijdelijk Kunstbest-Distributie-bureau, Noordkaat 28, Veghel

OFFICIEELE PUBLICATIE

Vee van geëvacueerden

Alle geëvacueerden en zij, die vee van anderen hebben opgesteld, moeten zich zoo spoedig mogelijk in elk geval voor 19 Februari 1945 verspreiden bij den P.B.H. van het district, waarheen zij thans zijn geëvacueerd of woonachtig zijn.

Diverse gegevens, als veeboekje, identiteitskaart enz. medebrengen. Het Hoofd van het Centraal Administratiekantoor voor de Bevoorrading van Bevrijd Gelderland.

„KRIJGSRAAD TE VELDE“ MILITAIR GEZAG

De Krijgsraad te Velde Militair Gezag hield op 30 Januari 1945 wederom een zitting te Nijmegen.

J. P. R. werd wegens diefstal van levensmiddelen met behulp van een valschen sleutel, tweemaal gepleegd, veroordeeld tot 1 jaar gevangenisstraf met bevel tot onmiddellijke gevangenneming.

Wegens diefstal van 6 distributiesbonnen werd C. B. tot 1 maand gevangenisstraf voorwaardelijk met proeftijd van 2 jaar veroordeeld.

G. A. J. had zich aan verduistering van een paar legerschoenen schuldig gemaakt, waarvoor hij met f.30.— beboet werd met verbodverklaring van de schoenen.

O. G. R. stal een kip en kreeg 3 maanden gevangenisstraf.

J. C. werd wegens helling van petroleum tot 1 maand en J. C. wegens helling van levensmiddelen tot 4 maanden gevangenisstraf voorwaardelijk met 3 jaar proeftijd veroordeeld.

J. v. K. en Th. v. K. zagen zich wegens diefstal van een boom beiden tot 1 maand gevangenisstraf met 2 jaar proeftijd veroordeeld.

„LA CROIX“

Het Fransche katholieke blad „La Croix“ is wederom verschenen.

NIJMEEGSCH NIEUWS

BEKENDMAKINGEN

VERHUISING.

De Burgemeester der gemeente Nijmegen maakt bekend, dat zij, die na 1 September 1944 binnen de gemeente Nijmegen zijn verhuisd en hiervan geen kennis hebben gegeven aan de afdeling Bevolking, verplicht zijn, hiervan alsnog opgave te doen onder overlegging van hun persoonsbewijs en de verhuisingvergunning. Ook zij, die niet in het bezit zijn van een verhuisingvergunning, moeten aan deze verplichting voldoen.

Het Bureau is gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 2 en geopend iedere werkdag van 9-12 en (behalve 's Zaterdags) van 14-15 uur.

De burgemeester voornemd, CH. HUSTINX fd.

DRANKWET.

Burgemeester en Wethouders der gemeente Nijmegen maken bekend, dat bij hen is ontvangen een verzoekschrift van J. H. Hoogma, alhier, om een slijtvergunning in perceel Eilbrachtstraat no. 3.

Binnen twee weken, nadat deze bekendmaking is geschied, kan ieder tegen het verleenen van de vergunning schriftelijk bezwaren inbrengen.

Nijmegen, 6 Februari 1945.

Burgemeester en Wethouders voornemd, CH. HUSTINX fd.

De Secretaris

MEDDENS, wnd.

UITKNIPPEN EN BEWAREN.

Uitbataling van Inkwartieringsgelden.

De Burgemeester van Nijmegen brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de uitbataling van in-

kwartieringsgelden in het vervolg zal plaats hebben als volgt:

Maandag voor hen, wier geslachtsnamen beginnen met de letters A t/m G; Dinsdag voor hen, wier geslachtsnamen beginnen met de letters H t/m M; Woensdag voor hen, wier geslachtsnamen beginnen met de letters N t/m Z; Vrijdag voor hen, wier geslachtsnamen beginnen met de letters T t/m Z, telkens 'des voormiddags van 9-12 uur in Kamer 136a van Huize St. Anna. Groesbeekscheweg, alhier.

Bij de uitbataling behoort het inkwartieringsbiljet te worden overgelegd.

Voor de bewoners van Hatert zal voor de uitbataling zitting worden gehouden op den eersten en derden Zaterdag van elke maand, telkens des morgens van 9-12 uur aan het adres:

Huize Hatert (Thoonen) Vossen-dijk 40.

Voor de bewoners van Neerbosch zal de uitbataling geschieden op den tweede en vierden Zaterdag van elke maand, eveneens van 9-12 uur aan het adres Nieuwstadweg 2, hoek St. Agnietenweg (van Bostel). Men wordt verzocht zich aan deze regeling strikt te houden, daar op andere dan hierboven aangegeven tijdstippen geen betaling zal plaats hebben.

Zij, die de hun toekomende inkwartieringsgelden wenschen ter beschikking te stellen van 't Hulpcomité Nijmegen of 't Roode Kruis moeten de inkwartieringsbiljetten bij één dezer instanties inleveren.

Het adres van het Hulpcomité Nijmegen is Oranjesingel 62 en van de administratie van het Roode Kruis St. Annastraat 15.

Nijmegen, 5 Februari 1945.

De burgemeester voornemd, CH. HUSTINX fd.

OPROEP!

Gestolen goederen.

In het Bureau van den Auditeur-Militair bij den Krijgsraad te Velde bij het Militair Gezag, Wilhelminalingel 13 (Aula R. K. Universiteit) alhier, bevinden zich de navolgende goederen, vóór 14 November 1944 gestolen vermoedelijk uit een te Nijmegen verlaten of vernielde dokterswoning:

2 nieuwe witte linnen dokters-jassen; 1 paar nieuwe gummi laarzen; 1 elektrisch scheerapparaat, nieuw, merk Philips; 1 fototoestel, nieuw, merk Balda; 1 radiotoestel, Philips, type 2064; 2 elektrische straalkachel; 1 doos, inhoudende doktersgereedschap.

Ieder, die omtrent de herkomst dezer goederen inlichtingen kan verschaffen, gelieve zich te verschaffen ten Parkette van den Auditeur-Militair, bij voorkeur tusschen 10 en 12 uur.

Nijmegen, 6 Februari 1945.

De Auditeur-Militair voorn., Mr. C. A. A. M. v. d. KROON.

*Alles wat kan
leenders
zigt aan!*

MOLENSTRAAT 106 (bij Palthe)

BOERENBOND

NEERBOSCH EN HEES.

R. K. Vereniging van Boeren en Tuinders.

Deze vereniging heeft na een gedwongen rust van ruim drie jaren haar werkzaamheden hervat.

Op Vrijdag 15 Februari a.s. zal een algemene ledenvergadering worden gehouden, waarop verschillende belangrijke mededeelingen zullen worden gedaan.

Geen enkel lid verzuime dan ook deze vergadering bij te wonen, tenzij anderszins is aangegeven.

Verder zijn verzoeken naar de in dit nummer voorkomende advertentie.

TOEZICHT BIJ TERUGKEER

VAN WERKRACHTEN

UIT DUITSLAND

Medewerking gevraagd

De Burgemeester der Gemeente Nijmegen ontving van den dienst der Evacuëering en Repatriëring, alhier, een schrijven met betrekking tot den terugkeer van Nederlanders en buitenlandse werkrachten uit Duitsland.

Uit dit schrijven wordt het volgende onder de aandacht van het publiek gebracht:

De tijd van repatriëring van Nederlanders en buitenlandse werkrachten uit Duitsland is vóór minder veraf dan velen meenen. De omstandigheden waaronder deze personen aldaar moeten leven en werken, zijn stellig ongunstig vooral ook gezien uit het oogpunt van volksgezondheid.

Er bestaat zelfs zóó groot gevaar voor overbrenging van gevaarlijke volksziekten uit Duitsland naar de omliggende landen, dat de Geallieerde Regeeringen gezamenlijk besloten hebben aan alle grenzen maatregelen te treffen voor een gecontroleerde terugleiding van buitenlanders uit Duitsland.

Hoofddoel daarvan is dus bescherming der volksgezondheid. Bekend is geworden, dat o.m. de gevreesde vlektyphus, een ziekte die in ons land gelukkig nagemoeg onbekend is, in verschillende streken van Duitsland voorkomt.

Deze door luizen overgebrachte ziekte zou voor Nederland een

ramp kunnen worden, indien geen doeltreffende maatregelen werden getroffen.

De Nederlandse regering heeft met het oog hierop besloten tot vorming van een uitbataling organisatie, welke in groot lijn tot taak heeft door instelling eener intensieve grensbewaking de landgrenzen zoodat zich niemand binnenwaarts kan begeven dan langs zoogenoemde doorgangsposten. Achter deze doorgangsposten staat de Dienst der Repatriëring, die in de eerste plaats tot taak heeft elke binnenkomende te controleren en aan een medische controle te onderwerpen. Dank zij een nieuwe vinding kan deze ontzuizing doeltreffend plaatsvinden op eenvoudige wijze door bespuiting met een voor menschen uitermate onschadelijk poeder, dat in enkele uren lichaam en kleding afdoende ontsuist.

Het is vanzelfsprekend van het grootste belang, dat geen repatriërende naar deze behandeling ontsnapt. De grensbewaking moet zeer intensief zijn, tocht moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid, dat enkelen kans zien de grenzen ongemerkt te passeeren. Deze personen dienen, indien binnen de gemeente aangekomen, ten spoedigste naar de dichtstbijgelegen repatriëringsoort te worden geleid.

Ieder gecontroleerd repatriërende wordt verzorgd, in 't bezit gesteld van voorloopleijst distributiebescheiden en zoo spoedig mogelijk op Rijkskosten naar zijn bestemming getransporteerd. Een clauderende gerepatriëerde zal daarentegen veelal niet gemakkelijker in eigen voeding kunnen voorzien en geen reisgelegenheid vinden. Het is dus ook in zijn eigen belang, dat hij door den

Repatriëringdienst wordt behandeld.

Met de directe leiding van den Dienst der Repatriëring van het district 8, waarin het gebied dezer gemeente is gelegen, is belast de heer D. van Aalst, rentmeester te Hees, ook telefonisch bereikbaar onder telefoonnummer 24492 aan zijn dienstkantoor in het pand Nassausingel no. 4, alwaar ook het Ontvangstencentrum voor repatriërenden is gevestigd.

Uit het vorenstaande moge blijken, dat het in het welbegrepen eigen belang van de inwoners der gemeente is, bij voorkomende gevallen alle medewerking te verleenen.

OFFICIELE PUBLICATIE

van het Rijksbureau voor de Metalenverwerkende Industrie, Raadhuisstraat 1, Tilburg.

Alle fabrikanten en importeurs van, en handelaren in artikelen, ressorteërende onder het Rijksbureau voor de Metalenverwerkende Industrie, zoals:

1. kachels, haarden, fornuizen en verwarmingsstellen en onderdeelen;

2. metalen keukens en tafeltgerei;

3. electrotechnische artikelen; machines voor alle bedrijven;

4. gereedschappen voor alle bedrijven;

5. hoefijzers en hoefbeslag;

6. landbouwwerktuigen en gereedschappen; die in de toekomst voor: verwerkings-, import- en afleveringsvergunningen in aanmerking wenschen te komen, dienen zich nu reeds met opgave van hunne voorraden tot het Rijksbureau voor de Metalenverwerkende Industrie te wenden onder vermelding van het nummer en de functie, waaronder zij bij het Rijksbureau te 's Gravenhage waren ingeschreven.

Officiële mededeeling van het Algemeen Commissariaat voor de Voedselvoorziening

Noteering per 100 kg, tenzij anders aangegeven.

Voor afwijkende producten 80% v. d. genoteerde prijzen.

De prijzen gelden resp. voor Telereeling, Grossier en Detailist.

APPELEN

Groep I Cox. or. Pip

Kwal. I A 74.- 84.- 1.-

B 53.- 61.- 0.73

B 32.50 38.50 0.47

Groep II Schoone v. B. Goud.

Kwal. I A 53.- 61.- 0.73

B 40.- 46.50 0.56

B 26.50 32.- 0.41

Groep III Brab. Bellef.

Kwal. I A 47.- 54.50 0.63

A 37.- 43.50 0.53

B 23.50 28.50 0.37

Groep IV Jacq. Level

Kwal. A 32.50 38.50 0.47

B 23.50 28.50 0.37

Groep V Overige soorten

Kwal. A 28.50 34.- 0.43

B 19.- 24.- 0.31

Val v. Goud. Sier. Yel. Tr. & val v. Gr. I 15.- 19.50 0.23

val v. Gr. II 12.- 16.- 0.21

Kroet zuur 10.- 14.- 0.18

Kroet zoet 5.- 8.50 0.11

PEREN

Groep I Beurre Anjou

Kwal. I A 65.- 73.- 0.90

A 47.- 54.- 0.63

B 25.- 30.- 0.38

Groep II Legitiengroep

Kwal. I A 53.- 61.- 0.74

A 40.- 47.- 0.53

B 19.- 24.- 0.30

Groep II A Bredelengroep

Kwal. A 40.- 47.- 0.53

B 19.- 24.- 0.30

Groep III Beurre Merode

Kwal. A 37.- 43.- 0.54

B 19.- 24.- 0.30

Groep IV Overige soorten

Madel. A 25.- 30.- 0.38

B 19.- 24.- 0.30

Kroet en valperen 5.- 8.50 0.11

Advertentiën

Op 12 Februari hopen mijn lieve Ouders

W. F. G. v. d. Bel

en

J. E. v. d. Bel-v. d. Pol

den dag te herdenken van hun 12-jarige Echtscheiding.

Dat God hen nog lang moge sparen is de wensch van hun dankbaar Pleegkind

WILLY.

Nijmegen, Ootjeke Dijk 57.

Evac. adres: St. Jacobs-laan 527. 61868

Ann Fam. W. P. SCHOT,

p.a. Fam. Bindels, Alverna.

Heden werden wij verblijd met de voorspoedige geboorte van onze Zoon

Willen Paulus.

Familie G. L. v. ASSEN-Schot.

Nijmegen, 3 Februari.

Lorkenstraat 11.

Verloofd:

Engaged:

Maria W. Timmer

and

Alexander, Diamond

Vasey,

R.C.O.C.

Nijmegen, 6 Februari 1945.

Dr. Schaepmanstraat 54.

New Cast, England.

Verloofd:

Anny Essers

en

Albert v. Ophuizen

Nijmegen, 11 Februari '45.

Graafscheweg 199.

Graafscheweg 203.

Geen ontvangdag. 61860

Wouter Engelaar

en

Riek Arts

hebben de eer U kennis te

geven van hun voorgenomen

Huwelijk, waarvan de

voltrekking zal plaats heb-

ben op Dinsdag 13 Februari

a.s. om half 10 in de pa-

rochierkerk van O. L. V. van

Loures te Nijmegen.

Nijmegen, 5 Februari 1945.

Maasplein 17.

St. Jacobslaan 299.

Tot onze dierp leedwe-

nis overleden ons beste

Vriendje

Jan Arents,

in den leeftijd van

elf jaar.

Wij zullen je nooit

vergeten Jan.

Je Vriendjes en

Vriendinnetjes van de Jan de Wittstraat.

Heden nam O. L. Heer

tot Zich na 2 maanden

onze lieveling

Hetty.

F. de Graaf.

H. J. de Graaf-Hofstee

Freddy.

Nijmegen, 4 Febr. 1945

Heijdenrijckstraat 67.

De Engelenmis zal ge-

Advertentiën

Enige en algemeene kennisgeving.

Heden overleed tot onze overgrote droefheid,

voorzien van de Genademiddelen der H. Kerk, onze zoon

geliefde, beste Man en Vader,

de WelEd. Gestr. Heer

Jan Pronker,

Echtgenoot van Mevr. A. J. R. Lafère,

in den leeftijd van 58 jaar

Officier M.S.D. 1e Kl., b.d., Ridder in de Orde van Oranje Nassau met de Zwaarden.

Mevr. A. J. R. Pronker-Lafère.

Jan.

Nijmegen, 5 Febr. 1945

Ubborgescheweldweg 81

De plechtige Uitvaart zal plaats hebben a.s.

Donderdag 8 Febr., om 10 uur in de St. Stephanuskerk, waarna de voorlopige begrafenis zal plaats hebben op de R. K. Begraafplaats aan de Graafscheweg.

Geen bezoek.

Geen bloemen.

Gaarne H. H. Missen.

Enige en algemeene kennisgeving.

Heden overleed na een kortstondige ziekte,

voorzien van de Genademiddelen der H. Kerk, in den gezegenen ouderdom van ruim 92 jaren, onze lieve Moeder, Behuwd-Groot- en Overgrootmoeder

Johanna Hardendorp,

Wed. van den Heer Wilhelmus Hendriks Hellegers.

Nijmegen, 5 Febr. 1945

Burg, v. d. Berghstr. 8

Nijmegen:

W. D. Hellegers,

Ch. Hellegers-Legrand

en kinderen.

Winnest:

Wed. H. van Steijn-Hellegers

en kinderen.

Nijmegen:

J. Hellegers.

A. Hellegers-Walraven

en kinderen.

De Soemleer Uitvaart zal gehouden worden Woensdag 7 Febr., om 9 uur in de St. Josephkerk Keizer Karelplein, waarna de voorlopige begrafenis op de R. K. Begraafplaats Graafscheweg, om 11 uur.

Wij bevelen haar ziel in Uwe godvruchtige gebeden aan.

De heilige Uitvaart van onzen innig geliefden, onvergetelijken Man en Vader

Hendrikus Theodorus Pruijn

zal plaats vinden Vrijdag 9 Februari des

morgens om 9 uur, in de Christus Koningkerk, waarna de overplaatsing van ongewijden grond om 11 uur op de Algem. Begraafplaats, Graafscheweg.

Wed. A. PRUIJN-Patzkowski

en kinderen.

Verhulststraat 7.

BOERENLEENBANK